

СТАНОВИЩЕ НІМЦІВ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

За станом на грудень 1991 р., в Україні діяло лише три (замість 300) офіційно зареєстровані громади німців-лютеран (Дніпропетровськ, Київ, Ялта), що мають свої кірхи. У Дніпропетровську функціонує також громадська релігійна організація “Братство німців” (її релігійне забарвлення не є домінуючим у діяльності “Братства”). Матеріали для реєстрації своїх громад також готують німці-лютерани з Одеси, Маріуполя, Донецька, Львова. Протягом 1992 р. там з’являться німецькі релігійні громади.

У межах колишнього СРСР, за даними перепису 1989 р., проживали більш як 2 млн. радянських німців (так їх названо в його матеріалах). З цієї кількості лише 39 тис. чол. у 1989 р. мешкало в Україні. За даними всеукраїнського перепису населення 2001 р. в Україні проживає 33,3 тис. німців (0,1% від усього населення України). Отже, як ми бачимо, враховуючи досить масову еміграцію до Німеччини, кількість німців в Україні зменшується. І цей процес триватиме, якщо цей народ знову не відчує себе повноправним етносом, господарем своєї землі.

Він повинен мати справжні гарантії своєї повноправності. Закон “Про права національних меншин в Україні” - лише перший крок. А оскільки певна частина німецького населення України продовжує мешкати компактними групами в місцях традиційного проживання (як правило, це регіони Донбасу, Приазов’я, Північного Причорномор’я, Одещини, Миколаївщини), то важливим та перспективним напрямом забезпечення його національно-культурних запитів та потреб могло б стати відродження національних німецьких адміністративно-територіальних одиниць. Якщо сьогодні, мабуть, ще передчасно говорити про формування німецьких національних районів, то одним з перших кроків на цьому шляху можна було б запропонувати відновити або створювати національні села та селища з відповідними сільськими чи селищними радами, що стали б важливими органами місцевого самоврядування. В цьому плані варто уважно придивитися до того, що робилося в Україні у 1920-30-і роки. Ми переконані, що історичний досвід, хай і гіркий, може, ні - повинен стати політичним надбанням парламенту та уряду України.